

Wiadomości

Instytucja Zarządzająca Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020 (IZ WRPO 2014+) przedstawia stanowisko Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa (IK UP) w sprawie występowania pomocy publicznej/pomocy *de minimis* w ramach wsparcia udzielanego z Europejskiego Funduszu Społecznego na rzecz tworzenia i funkcjonowania podmiotów opieki nad dzieckiem do lat 3 w żłobkach i klubach dziecięcych, działań na rzecz zwiększenia liczby miejsc opieki w istniejących instytucjach oraz tworzenia warunków dla rozwoju opieki nad dziećmi do lat 3 przez dziennego opiekuna.

Zasady organizowania, funkcjonowania i finansowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zostały uregulowane w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* (Dz. U. z 2016, poz. 157), która określa m.in. zasady organizowania i funkcjonowania opieki, warunki świadczonych usług, zasady finansowania opieki oraz nadzór nad warunkami i jakością sprawowanej opieki. Jednocześnie, zgodnie z rozdziałem 5.2 pkt 1 *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*, IZ RPO powinna zapewnić, że wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 jest realizowane w formach i zgodnie ze standardami opieki nad dziećmi określonymi w ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz we właściwych rozporządzeniach Ministra właściwego ds. pracy. Ponadto, zgodnie z niniejszymi *Wytycznymi* projekty mające na celu upowszechnienie opieki nad dziećmi do lat 3 powinny obejmować tworzenie i utrzymanie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 na terenach, gdzie liczba dostępnych miejsc opieki jest niższa niż zidentyfikowane zapotrzebowanie na miejsca. Należy zatem przyjąć, że przedmiotowa działalność dofinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w tym również prowadzona przez placówki niepubliczne, stanowi realizację obowiązku państwa w zakresie zapewnienia dostępu do opieki i wychowania.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), wsparcie udzielone na rzecz podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą podlega przepisom o pomocy publicznej o ile zostaną spełnione jednocześnie następujące przesłanki, tj. gdy wsparcie:

1. jest udzielane przez Państwo lub ze środków państwowych,
2. przedsiębiorca uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku,
3. ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określonego przedsiębiorcę lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów),
4. grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między

Państwami Członkowskimi UE.

Mając na uwadze charakter i specyfikę działalności w zakresie świadczenia usług opiekuńczych nad dziećmi do lat 3 należy przyjąć, że w praktyce działalność ta co do zasady nie ma charakteru transgranicznego, brak jest bowiem zainteresowania za strony obywateli zamieszkujących w innych państwach członkowskich do korzystania z usług opieki w placówkach opiekuńczych zlokalizowanych w Polsce, w szczególności oddalonych od granicy. Działalność ta ma przede wszystkim charakter lokalny i w związku z tym, dofinansowanie działalności w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 nie będzie groziło zakłóceniem konkurencji oraz nie wpłynie na wymianę handlową między państwami członkowskimi i tym samym nie będzie stanowiło pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

Tym samym, IK UP przychyła się do stanowiska Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z którym działania z zakresu łączenia życia zawodowego i rodzinnego w zakresie zapewnienia opieki nad dziećmi do lat 3 powinny zostać w całości wyłączone spod zasad pomocy publicznej.

Powyższe stanowisko może być stosowane w większości przypadków, niemniej jednak w przypadku obszarów przygranicznych należy zastosować zindywidualizowane podejście, obejmujące weryfikację czy udzielona pomoc nie powoduje zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej między państwami członkowskimi. Ponadto, w przypadku gdy **dany podmiot prowadzi zarówno wyżej opisaną działalność opiekuńczą, jak również działalność komercyjną (polegająca np. na wynajmie pomieszczeń, organizacji zajęć i kursów językowych), należy zapewnić odpowiednio rozdział księgowy i finansowy obu rodzajów działalności, w celu uniknięcia wystąpienia przesłanek pomocy publicznej.**